

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

РІК ІІ. Ч. 67. Джерзі Сіті, Н. Дж., четвер, 8-го квітня 1943.

No. 67. Jersey City, N. J., Thursday, April 8, 1943.

VOL. II

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ.

Тел. „Свобода": ВБґґґґґ 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: ВБґґґґґ 4-1016 4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

В СЕНАТІ ПОРУШИЛИ СПРАВУ НАУКИ АМЕРИКАНСЬКОЇ ІСТОРІЇ В ШКОЛАХ

ВАШИНґТОН. — Доходження, які повів часопис „Нью Йорк Таймс" щодо знання американської історії серед учнів, що вступили до коледжів, виявили, що те знання є цілком недостаточне. Оце спричинило, що цю справу піднесено в сенаті. Джозеф Ф. Гоф і Пенсілвенія, вніс резолюцію, якою домагаться урядового розсліду в тому напрямі, щоб знайти зараду тому лихови. Резолюцію відіслано для розгляду до Сенатського Виховного і Робітничого Комітету. Очевидно, що ця справа буде згодом теж предметом ширшої дискусії в сенаті.

МІЖНАРОДНИЙ СТАБІЛІЗАЦІЙНИЙ ФОНД.

ВАШИНґТОН. — Секретар скарбу Моргентав проголосив пропозиції щодо повоєнної стабілізації валют в цілому світі. Заявив, що ціла машина буде пущена в рух, як тільки буде згода між тими, що належатимуть до Міжнародного Стабілізаційного Фонду, який має бути створений, згідно з планом департаменту скарбу. На це треба три четверти голосів з числа тих держав, що творять Об'єднані Держави. Досі, казав Моргентав відповів, „з ентузіазмом" десять держав, включно з Китаєм. Та не відповіла Росія. Передбачується, що цей Міжнародний Фонд матиме до розпорядимості п'ять біліонів доларів, а Злучені Держави готові дати два біліони. Вони матимуть завжди право вета, бо треба буде у найважливіших справах 80% голосів, а Злучені Держави матимуть 25% голосів. Таку саму кількість голосів хочуть признати Британія і Росія. Малі держави можуть створити групу і голосувати як цілість.

КЛОПОТИ З „ГЕНЕРАЛЬСТВОМ" ЛЯ ГВАРДІЇ.

ВАШИНґТОН. — Хоч президент Рузвельт щиро не знає про те, щоб вже тепер покликувано ньюйоркського мейора до якоїсь спеціальної служби в Африці, то справа та набрала великого розголосу і є атакована з різних боків. Піднесли протести головно проти іменования Ля Гвардії генералом. Сам Ля Гвардія заявив жартобливо, що він не думає міняти мундуру, бо вже один має, себто „стрітклінера" в Нью Йорку.

КЕЛІ ЗНОВУ МЕЙОРОМ ШКАГО.

ШКАГО. — Едвард Ж. Келі, демократ, якого при минулих виборах на мейора міста мало що не побив теперішній губернатор Двайт Г. Грін, зівстав знову вибраний мейором і буде держати цей уряд без перерви 14 років, що є рекордом. Він бере участь у публичній службі в Шкаго вже 49 років.

„НОРМАНДІЮ" ВРАТОВАНО, КАЖЕ НАКС.

ВАШИНґТОН. — Славний французький люксовий корабель „Нормандія", на якому тому рік вибух вогонь, що його так знищив, що корабель стратив рівновагу і перевернувся буде виратований і вже в ливні буде знову на водах. Його переминаять на транспортний корабель для перевозу війська.

ХОВАЮТЬ ДЕКЛАРАЦІЮ НЕЗАЛЕЖНОСТІ.

ВАШИНґТОН. Американську Декларацію Незалежності держать в такому сховку, що ніхто не знає, де вона властиво знаходиться. Цілком так, як держаться у тайні воєнні стратегічні плани і рухи армій, так і є тайною місце сховку Декларації Незалежності. Але виставлять її для публіки наступного тижня підчас Поминків Томи Джеферсона.

А. Ч. ХРЕСТ ДОЗБИРУЄ СВОЮ КВОТУ.

ВАШИНґТОН. — З різних міст доносять, що всюди стараються у квітні зібрати ту суму на А. Ч. Хрест, яка на них наложена. Наприклад Нью Йорк, що має зібрати \$12,920,700, уже зібрав 89% з цієї суми.

ЗАМОРОЖЕНІ ГРОШІ ДАТИ НА ПОЖИВУ ДІТЯМ.

НЬО ЙОРК. — Замість переводити збірки і апелювати до жертвенности на допомогу голодуючим дітям Франції, Бельгії й Голяндії, краще звернутись до конгресу і домагатись, щоб відморозив заморожені владою фонди тих країв, а за одержані в такий спосіб гроші вакуїти поживи для відживлювання дітей у тих краях. Таке говорено й вирішено в Нью Йорку на нарадах Координаційної Ради Французьких Допомогових Товариств.

ГОДИ БУТИ В ЦИВІЛЬНІЙ І ВІЙСЬКОВІЙ СЛУЖБІ.

ВАШИНґТОН. — Армія видала нові постанови, що відносяться до тих, що вступають до військової служби, а бажають задержати і свою цивільну службу. Таке буде дозволене тепер тільки в дуже виняткових випадках. Кажуть, що це має відноситись в першу чергу до мейора Ля Гвардії, що вступаючи до армій хотів би задержати надалі теж і посадиштво в Нью Йорку.

У. Н. Союз Знову Закупив Воєнні Бонди, Тим Разом на \$250,000

ДЖЕРЗІ СІТІ. — У зв'язку з кампанією департаменту скарбу в справі другої державної позички на суму 13 біліонів доларів, яка повинна бути зложена на протязі місяця квітня, з'явився в головній канцелярії У. Н. Союзу Лоренс Дж. Пейсон, представник Воєнного Фінансового Комітету Злучених Держав, щоб обговорити з езекутивним комітетом У. Н. Союзу справу участі організації в кампанії за другою воєнною позичкою. При тій нагоді члени головного езекутивного комітету У. Н. Союзу передали п. Лоренсови Пейсонові чека на \$250,000 на закупку державних бондів другої воєної позички. Пан Пейсон, перебираючи чека, сказав українською мовою таке: „Прощу подякувати членам Українського Народного Союзу за їх дуже шедру участь у Другій Воєній Позичці, про що свідчить найкраще ось цей гарний чек".

ГЕН. ДРОМ ЗАПОВІДАЄ ПРИМУС ПРАЦІ

НЬО ЙОРК. — Підчас святкування „Дня Армії" говорив ген. Гю А. Дром, командант Східної Оборонної Округи і Першої Армії, про вагу „домашнього фронту". При тому заповів, що такі прийдеється завести примусову краєву службу, щоб мати відповідну кількість робучих рук, потрібних для фабрик і фарм. Інакше не буде можна виконати на домашньому фронті отих величезних завдань, що їх вимагають воєнні обставини.

НАШЕ НАЙБІЛЬШЕ ЗАВДАННЯ, ЩОБИ НЕ БУЛО БІЛЬШЕ ВІЙНИ

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. — Говорячи про важні завдання Американського Червоного Хреста, Томас В. Лемонт, промовляючи до працівників в користь цієї інституції, заявив, що властивий інтерес американської участі у цій війні є в тому, щоб не допустити до нової війни. Тому, що саме Злучені Держави є найбагатшим краєм, вони і найбільше тратять через війну, а тим самим і найбільше страять і у вій війні, до якої малоб знову прийти. Тому треба так повести справу, щоб новий світ був забезпечений перед новими агресіями.

БОЛІВІЯ У ВІЙНІ З ДЕРЖАВАМИ ОСІ

ЛЯ ПАЗ (Болівія). — Міністерський кабінет Болівії затвердив державний декрет, що проголосив, що Болівія знаходиться у воєнній стані з державами Оси.

В СПРАВІ ПЕРЕВИХОВАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇВ

НЬО ЙОРК. — В Нью Йорку Юніверситі відбувається дводенна конференція в справі того, як перевиховувати населення тих країв в Європі, що було під впливами нацистської пропаганди.

Німецько-Італійські Непорозуміння в Франції

БЕРН. — Італійські окупаційні війська відмовилися видати німцям американських і британських мужчин для депортації їх до Німеччини. Коли поліція французького уряду в Віші пробувала забрати їх силою, скермували на неї машини кріс і не дали взяти.

„Газет де Л'юзан" описує подію так: французька поліція арештувала коло 400 американців і британців в окупованій Італією частині Франції й сконцентрувала їх у Гренобль для депортації в Німеччину. Коли поліція прийшла оної ранком для виправлення бранців на залізницю, вона нашла концентраційний табір у руках італійських військ з машинними крісами. Італійці відмовилися видати депортантів і перебрали повну відповідальність за них на себе.

Ця сама газета подала теж вістку, що італійські війська заховують жидів в округах під їх окупацією перед нацистичними напастями. Націсти мовляв арештують усіх жидів у Франції для депортації.

І ІДЕН ПРОТИ ВІЇЗДУ ДЕ ГОЛЯ ДО АФРИКИ ТЕПЕР

ЛОНДОН. — Діставши листа від генерала Айзенговера, щоб тепер не їхати до Африки, генерал Де Гол відбув конференцію з британським секретарем заграничних справ Іденом. Цей теж погоджується з генералом Айзенговером, що поки в Тунісі не скінчилась мілітарна кампанія, генерал Айзенговер не буде мати часу на політичні конференції.

ЖІРО ПЛАНУЄ ВІДВІДАТИ АМЕРИКУ

АЛЖІР. — Генерал Жіро, цивільний й військовий французький начальник у північній Африці, задумує скоро відвідати Злучені Держави, як тільки покінчиться військова кампанія в Тунісі.

Жіро говорив газетарям, що його візита не має на оці політичних цілей.

КОПАННЯ ВОЄННИХ РОВІВ американськими військами в Тунісі. Такі рови й заховують перед ворогом, і висушують поля з дощової води.

БРИТІЙЦІ ВІДКРИВАЮТЬ НАСТУП НА ГАБЕС

АЛІАНТСЬКА ГОЛОВНА КВАТИРА В ПІВНІЧНІЙ АФРИЦІ. — Вчасним ранком у вівторок британська восьма армія почала наново, офензиву на Ваді ель Акаріт, що лежить на північ від Габесу, важного міста на морському побережжі в Тунісі. Є це частина кампанії генерала Монтгомері загнати Ромеля негайно на північ, не даючи йому часу обкопатись в центральній Тунісі. З тої причини генерал Монтгомері навіть не ждав на краще получення з американськими військами.

Його комунікат, сповіщаючи про цю важну подію, про котру прем'єр Чорчил заговорив у британському парламенті як велику перемогу, незвичайно короткий. Він каже: „Ворожа армія заатакувала Акарітські позиції в пів до п'ятої години рано. Перші об'єкти добуто й атака поступає згідно з планом".

Тимчасом американські відділи посунулися на схід від Ель Гетар, не стрічаючи сильнішого спротиву. За останній день їх лінії посунулися на 5 миль.

ВЕЛИКА АЛІАНТСЬКА ОФЕНЗИВА ПОВІТРЯМ.

Аліантські літаки ведуть далі на цьому воєнному театрі велику воєнну офензиву, що її почали в понеділок, коли понад тисяча аліантських літаків піднялася на повітря, аби бити по ворожих летючих майданах від Сицилії до Тунісу, знищила 18 летючих транспортів, запалила багато кораблів й магазинів. У цій офензиві беруть участь найрізноманітніші літаки. В боях з ворогом збито 53 ворожі літаки, підчас коли аліанти втратили всего 12 літаків.

Аліантські літаки збомбардували передовсім залізничний дворець коло Сфаксу в центральній Тунісі та летючий майдан в Ель Джем, на північ від Сфаксу, та в Ла Фоконері, на північний захід від Сфаксу. Найважливіш одначе бій дня зчинився, коли аліанти заатакували конвою ворожих кораблів коло Кап Тон, на північний схід від міста Тунісу. В цьому бою втрачено в повітря один ворожий нищитель, а підчас бою літаків, що вивязався при тій нагоді, американці зостріли 18 ворожих транспортних літаків. Бритійські літаки бомбардували теж місто Трапані й Порто Емпедокле на Сицилії, підчас коли американці били там по місті Палермо.

ВІЙСЬКА ДЕ ГОЛЯ ВОЮЮТЬ У ТУНІСІ.

ЛОНДОН. — Кілька тисяч французьких військ, зв'язаних з генералом Де Голем, що добилися до Триполісу маршами через пустиню з околишніх озер Чад у центральній Африці, вже від двох днів воюють у боях за Туніс. Командує ними Де Лярмінат.

„ВІЙНА НА ЖИТТЯ Й СМЕРТЬ"

ЛОНДОН. — Італійська новинкарська Агенція подає, що італійські й німецькі війська тепер уже знають, що боротьба за Туніс йде на життя й смерть. Агенція признає величезні втрати серед італійських полків берсалерів та німецьких полків гренадирів підчас боїв за Седжєнане.

ЛЕТУНИ ДЕ ГОЛЯ В РОСІЇ.

МОСКВА. — Делегація Воюючих Французів у Росії подала до публічного відома, що їх летунці на російському фронті збили два німецькі бомбовики. Французька ескадра в Росії складається з 60 пілотів, з котрих 12 це ветерани боїв у Франції й північній Африці.

ЧЕРВОНА АРМІЯ НАТИСКАЄ НА ВОРОГА В ДОНЕЦЬКІМ БАСЕНІ.

ЛОНДОН. — Червона армія сповістила в понеділок, що вона вибила німецькі війська з доброї для них позиції на полудне від Ізюму над рікою Донієм, а берлінський комунікат признав, що німці в тому секторі знаходяться в дефензиві. Московське радіо доносить про гострі бої в околиці Чугуєва в Донецькому басені, на полудневий захід від Харикова, та про консолідацію советських позицій в секторі Смоленська.

ШИРОКІ АЛІАНТСЬКІ РЕЙДИ ПО ОКУПОВАНИХ НАЦИСТАМИ КРАЯХ.

ЛОНДОН. — Бритійські й канадійські летунці заатакували багато різних залізничних вузлів, летючих майданів і промислових центрів у зайнятих нацистами північній Франції й Бельгії. Між іншим, сильніший рейд зроблено на Намір у Бельгії.

Літаки, вислані для сфотографування Антверпені, ствердили, що понеділковий рейд знищив зовсім фабрику нових літаків та важні фабрики для направи старих літаків.

АДМІРАЛ ПЕВНИЙ УСПІХУ ІНВАЗІЇ.

ЛОНДОН. — Адмірал Вільям Джеймс, начальник Флотної Інформації, заявив, що, не дивлячись на краще положення держав Оси Аліанти встигнуть знайти на всі свої труднощі зараду та що аліантська інвазія Європи певно увінчається успіхом.

"СВОБОДА" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.
Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, а котрим оголошувач хоче мати своє оголошення.
За оголошення редакція не відповідає.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодинокі числа три центи.		Three cents a copy.	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На пів року	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
Число з суботи (з англійською частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На пів року	\$1.50	Six months	\$1.50
В Джерсі Сіті і Заграницю:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

СВОБОДА ПРЕСИ ДОРОГОЮ ЦІНОЮ

Люди в Америці часто повторюють фрази, не здаючи собі вповні справи з їх ваги. Найбільше таких фраз говоримо про різні демократичні вольності, як свободу слова, свободу зборів і свободу організації. Люди, що такі свободи застали для себе в краю вже немовби готові, чи то по приїзді сюди, чи по народженню в цьому краю, не можуть часто зрозуміти ваги таких свобод просто тому, бо вони ніколи не ступили перед їх утратою. Доперва тоді, якби їм прийшлося їх утратити, могли би вони зрозуміти справжню їх цінність.

Між іншими свободами, про велику вартість котрих ми говорили, часто не здаючи собі справи з повної ваги слів, є свобода преси. І про цю свободу ми говоримо часто, не здаючи собі вповні справи з її вартості. Треба аж надзвичайних подій, аби нам пригадали, що вартість свободна преса.

Такою подією можна назвати радіову промову чеського друкаря Вернера, котру він вголосив з Лондону, а в котрій він змалював різко, що коштує деяких людей видавання преси. Наприклад у Польщі нацисти відкрили друкарню, з котрої виходила підземна газета, "Глос Польскі". Агенти Гестапо окружили дім і кинули до нього через вікна бомби, які вбили всіх людей. Крім цього вони ще розстріляли

всіх чоловіків, жінок і дітей, що жили в сусідніх домах. Не дивлячись на те, коли прийшов реченець появи наступного числа підземної газети, воно появилося, гейби видавництво не мало ніяких перешкод. Найшліхтніші люди, які не признають видавання газети навіть ціною життя свого й своїх найближчих задоволюють ціною.

І таких людей є більше, бож в Польщі є підземних газет 80, у Бельгії 30, а в Норвегії 200. І не треба думати, що таке діється тільки під нацистичним запяток у поневолені німцями краях. Діялися подібні речі й деінде. Наполеон розстріляв одного німецького накладця книжок за те, що він видав книжку, яка цареві не подобалася. Бритійська королева Єлисавета казала відрізувати вуха людям, що говорили про її уряд неприємні й річі. І в Америці брано до тюрми людину за висказування думок, які не подобалися уряду.

Тільки по довгій боротьбі люди, що цінять вище свого життя своє право сказати іншим людям свої найшліхтніші думки, добуто для всіх людей право говорити вільно, себто без страху перед карою, річі, які можуть не подобатися сильним цього світу.

ІВАН ФРАНКО

Основи Суспільности

Повість

72)

— Та, нічого особливого! — Та, нічого особливого! — Те, що кажу, те й бачив. Застукав хтось до дверей, о. Нестор запитав: "Хто там?" Відповідає: "Я, Деменюк". О. Нестор відчинив. Увійшов Деменюк, оба почали розмовляти...

— Про що?

— Або я знаю, про що? Я не міг чути. Те тільки я чув, що Деменюк сказав: "Іду до Гердера".

— І вийшов?

— Та вийшов.

— Ти бачив, як вийшов?

— Бачити не бачив, але чув, як о. Нестор замкнув за ним двері.

— Замкнув?

— Замкнув.

— На замок?

— Здається, на замок. Я чув, як ключ ценькнув у замку.

— Ну, а потім що було?

— Я не знаю. Я пішов геть, пішов спати.

— А де ти спав?

— Та ось тут, у своїй кімнаті.

Пані Олімпія перевела цей перший протокол із Гадиною в чотири очі, спершись руками на плоти горщиків; за плотом, віддалений кілька кроків, стояв Гадина з косою в руках. Гадина зараз із помешкання о. Нестора пішла до кухні, а Параска мила підлогу в покою о. Нестора. Пані й Гадина говорили швидко, притишеним головами, хоч довкола не було нікого, щоб їх міг підслухати, бо садівник із своїм псом властиво обходив сад і наводився досить далеко від них.

— Ну, — мовила пані, трохи заспокоєна словами Гадини, — надіюсь, що Деменюк швидко прийде! Докошуй цей бу-

Плянування, що є Дійсно Начасі

Багато тепер говориться і пишеться про всілякі повоенні плянування, що відносяться до Європи, чи інших частин світа. Але є одно таке плянування, що обходить нас найбільше, бо іде в першу чергу про нас самих і наших дітей, зокрема про тих наших воєнів, що до нас повернуть, як тільки закінчиться війна. Іде отже про те, щоб зараз по війні не зачалась нова війна, чисто домашня, спричинена тим, що міліони людей, повернувшись з війни, чи звільнених з фабрик, шукатимуть праці - зарібку, а цього готові не знайти.

Що таке може статись, а властиво цілком певно статись, якщо цьому завчасу не зарадимо, це таке певне як те, що по ночі наступає день. І то ми саме, маючи ось таку повоенну кризу перед очима, треба повитати, що маємо таку організацію, що зветься "Нешенел Пленінг Асоційшен", що предложила президентові Рузвельтові меморандум у справі "дзбав" у повоенному часі.

Добра сторона цього пляну є в тому, що при його оброблюванню були заступлені різні інтереси; робітників, роботодавців і хліборобів. І добре те, що стоїть на старих американських основних засадах, що задержують приватну ініціативу, та що плянуючі є тої думки, що це належить до самих громадян, до бізнесу, до хліборобства і промислу, повести справи так, щоб їх

розвинути до таких розмірів, щоб була праця для кожного. При тому одначе признається владі право керівництва, чи безпартійного посередництва, чи теж дбання про те, щоб шляхом публичної розбудови доповнити те, чого не дає чи не може дати приватна ініціатива.

Коли до цього додати, що приватні підприємства мають бути ведені так, що мають мати на увазі загальне добро, то бачимо, що це плянування є проти безконтрольної продукції та самовільних конкуренцій. І є воно за робітниче право голосу в новій економії, що визнає принцип колективних умов як здоровий американський принцип, як теж заявляється за якнайширше соціальне забезпечення робітника на випадок безробіття, слабости, старого віку і т. п.

Іншими словами, в повоеннім плянуванні виходить з такокого заложення, що бізнес, промисл, хліборобство та робітництво мусять працювати в повній гармонії, розуміючи що одні від одних залежні.

Що згаданий плян є поступовий і пристосований до тих ідей, якими керується уряд, видно по тім, що президент Рузвельт виявив своє повне задоволення з праці тих, що цей проект проклали, заявляючи, що він хотів би, щоб його далі інформовано про дальші пляни.

Проф. Микола Чубатий.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРІД, ЙОГО СУСІДИ ТА СВІТ ДЕМОКРАТІЇ

ІV.

Чого німці шукають в Україні?

Німці не є безпосередніми сусідами українського народу. І тільки тому не загрожували йому так безпосередно як полякам та чехам. Одначе як найбільше смертельний ворог польського народу, могли тому впливати на політичне життя українців під Польщею, бо західні українці були в постійній боротьбі з польським наступом. Український нарід був народом найбільше покривдженим повсальським порядком в Європі; цей одиницький до того соромітливий нарід, що не дістав благодатей американського права самовизначення народів. З повсальського порядку були теж невдоволені німці. Тому, здавалося істнує спільний інтерес одних і других в поваленні повсальської системи. Та в її поваленні були теж зацікавлені й інші. Зате в удержанні повсальської системи найбільше зацікавлені були ті, що на ній найбільше скористали, себто такі пупілі Франції й Польщі, Румунія та Чехословаччина. Росія ще тоді була поза обсягом європейської політики.

Колиб німці, так добре відомі з цілковитого браку дилематичного хисту та повного браку вичуття дійсності, не були німцями, а тільки англійцями, то могли бути з користю для себе використати потенційні можливості союзників, аби використати їх до свого добробуту. Та так є, що німці крім фізичної сили не мають хисту використовувати пригоди в світі обставин для свого добробуту і добра загалу. Навпаки,

перестало битися; холодний піт виступив по всьому тілі. Пані помертвіла, стала як місі, мов укопана, а в очах її потемніло. Найстрашніший привид не був би так переживав її, як те, що вона тепер побачила, хоч це була дуже проста, звичайна, натуральна річ. Вулицею долі селом ішов жандарм, звичайний патрульний жандарм, у чакі з когутячим пір'ям, у мундурі і з карабіном. Побачивши паню дічку, він асальютував їй, та ні диво — ні це власне зробило на пані таке могоче враження — не минав двора, а скрутив з дороги й почав іти прямо до пані Олімпії.

XV

Жандарм був знайомий пані Олімпії з видження. Досі вона чула себе так далекою задля свого соціального положення від людей того роду, що, хоч не раз бачила в селі постенфірера Шеремету, хоч він кілька разів бував навіть у неї у дворі задля різних справ, вона дуже мало звертала на нього уваги. Жандарм та жандарм, а що він за чоловік, добрий,

вони мають якнайбільш спосібності зразити собі кожного. Спільність українських та німецьких інтересів сталаб одначе тільки тоді політичною дійсністю, колиб німці мали в українській справі якусь політичну лінію; на ділі тої лінії ніколи німці в українській справі не мали. Як давно за кайзера так само в демократичній передгітлерівській Німеччині далі покутували конксерські симпатії до єдинонеділної Росії; а юнкри мали теж і в Німеччині ваймарської конституції такі різальні голоси у військовій та заграничній політиці. Підчас ваймарської Німеччини юнкри чекали на царську Росію, єдинонеділну, ворожу Україні, по тім стали наближатися до червоної Росії.

Гітлерівська Німеччина та українці.

По приході до влади Гітлера, у нацистичній Німеччині розуміння української справи стало ще гіршим. Тепер стали лам культивувати варварський плян, змагаючись до того, щоб багату Україну перемінити на німецьку колонію, так немов би Україна булаб пустим африканським простором, а не краєм доволі густо заселеним й то людністю з дуже старою традицією та з маркантно власною демократичною ментальністю різною від прусаків. Тож очевидно, що поміж тими двома народами стали виходити на яв дуже глибокі розходження.

На Східній Україні німці здавна ніколи не мали якоїнебудь симпатії; ті самі українські полки царської армії, що 1917 року підняли прапор революції проти царату, на полі бою дуже завзято боролися проти німецького наступу в Карпатах, чи теж на східній фронті. Колиб не большевицька диверсія та червоний наїзд на Україну по приході до влади червоних в Росії осеню 1917 року, то саме український уряд був би з повною рішучістю держав фронт проти Австрії та Німеччини по боці адіантів. Стихийне повстання українських мас проти Німеччини під проводом національного та демократичного уряду при кінці 1918 року свідчить теж найкраще про настрої українського народу до німців.

Справа Карпатської України до речі знівечила й сліди якихось проміських наставлень. Переочується тепер свідомо факт, що на полудневих узбіччях Карпат саме перші українські війська, що вступили в боротьбу проти Мадярщини, союзника Гітлера; Жадання всемогутного тоді Берліна припинити боротьбу проти мадляр було українськими героями відкинуто. Забувається нині ще й той факт, що Польща чинно організувала у Львові відділи, що нападвали через Карпати з півночі на зади українських борців, наділі чинно помагала союзникам Гітлера — мадлярям.

Союз Гітлера зі Сталіном вже не був для українців великою несподіванкою, а коли ти сячі українців, втікаючих перед червоними, опинилися в Німеччині, то це вже був тільки чисто самозахисний гін — ратувати життя. Знаючи докладно західно-українські настрої й переконання, що це саме повториться в десять разів більших розмірах: колиб большевицькі перші, а не аліянська армія, мали знов вступити на Західну Україну по зломанню сили німців. Все даліше, що до нині сталося з Україною під нацистичною окупацією, це вже зовсім гімлі конквенції наставлення гітлерівської Німеччини супроти України.

Господарка німців українськими землями.

Галичину заховали німці при польській генералізаційній окупації не для німців, як дехто думає; вони це мають вперді до згрішення дуже твердий оріх — знічнення глибоко патріотичного польського народу. Зробили це не з другою ціллю а тільки на те, щоб Галичину віддати полякам, колиб найшовся польський квізлінг за ціну відступлення німцям західної Польщі, призначеної на повне знічнення. Втім випадку Галичина сталаб тереном найбільше зможеної колонізації поляками, виселеними зі заходу, що напевно відразу змінилоб обличчя того краю в користь поляків.

Карпатська Україна стоїте нині у малярській ярмі. Та вже прямо провокаційним для українців стало віддання Херсонщини та чорноморського побережя разом з Одесою Румунії. Правда, мабуть того дарунку крім опереткового диктатора Антонеску ніхто серйозно не бере, з Гітлером включно, бо Одеса найбільший торговельний порт України, за-

СТАВЛЯТЕ В РЯДИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЯКИЙ Є НАЙБІЛЬШОЮ І НАЙСИЛЬНІШОЮ УКРАЇНСЬКО - АМЕРИКАНСЬКОЮ ЗАПОМОГОВОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ.

FOR VICTORY

BUY UNITED STATES WAR BONDS AND STAMPS

надто цінна частина України, щоб її есентуально переможна Німеччина лишила не для себе, а давала румунам. Це тільки свідчить про одно, що й Гітлер вже стратив надію на якунебудь політичну співпрацю з українським народом. Українсько - німецькі шляхи розійшлися цілковито, а результатом того геройська боротьба східних українців проти німецького наїзду та перехід західно-українських революціонерів у підземелля.

Український нарід та його менші сусіди.

Спиняється довше на других сусідах українського народу — Румунії, Мадярщині та Чехословаччині, немає потреби, бо це такі дрібні справи, що автоматично мусили би бути вирішені по справедливості, колиб повстала самостійна Українська Держава.

З румунами український нарід бажає тільки справедливого вирівнання граничних непорозумінь та північну Буковину та тільки частини північної та південної Басарабії; більша частина Басарабії, що нині румунська земля й український нарід по чуже не посягає.

Так само автоматично булаб у такому випадку вирішена справа Карпатської України, яка вже нині уратована для українського народу, хоч перед першою світовою війною країни знавці справ Карпатської України, горячі українські патріоти, поважно сумніваються, чи удасться охоронити цю частину України перед змалярзуванням.

Карпатська Україна, що до того будувалася торгівля, поки на українських землях не прийде до влади правовитий господар — український нарід. Останні донесення говорять, що Росія заявила брак заїнтересованія Карпатською Україною, яку лишає майбутній Чехословаччині; видно, або вірити, що та поведе там таку політику, що внеможливить розвій якогонебудь українського, шкідливого для політичних плянів Росії супроти України або сподіється, що ціла Чехословаччина остаточно зреалізує свої москвофільські мрії та стане частиною СССР. А може Чехословаччина плянує вже по заміренні прямо добровільно відступити Карпатську Україну Росії, щоб тепер не снічнати крику новим російським завоюванням? Це останнє є найправдоподібніше.

Справа Карпатської України впроваджує нас у відношення Чехословаччини (а радше самих чехів) до справи самостійности України. Великий чех, пок. президент Тома Масарик, не мав ясного переконання, чи на сході переможе російське єдинонеділство чи усамостійнення України та інших народів. Як великий гуманіст та поступовець радше симпатіями прихилився до самостійности українського народу; звідси й його політика супроти української еміграції та Карпатської України. Нині в чеській офіційній політиці царює реакційне москвофільство з цілковитим поминенням прав українського народу до самобідного державного життя. Чехи навіть вже й закінчили політику польсько-чеської федерації! До такого становища попихає закордонний провід чехів величезний страх перед винагородженням з боку німців. Чи вибраний шлях, щоб себе ратувати, є правильний, покаже майбутність, бо схід Європи не скаже свого остійного слова так довго, як довго український нарід не матиме своєї власної держави. Тому деколи краще рахуватися з природними силами, ніж зі штучно витвореним плянуванням. А ті природні сили будуть предметом останньої статті на тему український нарід, його сусіди та світ демократії.

(Кінець буде).

Про Розмови Ідена з Президентом Рузвелтом

ВАШИНГТОН, Д. Д., 2. квітня. (ОНА). — У Вашингтоні тепер багато говориться про те, чого саме приїздив до Америки закордонний міністер Великої Британії, Іден, і про що він так довго розмовляв з президентом Рузвелтом. Всі згодні з тим, що Іден з Рузвелтом обговорювали важливі політичні справи, але чи прийшли вони до яких висновків, то ніхто точно не знає. Президент Рузвелт недавно заявив, що британський міністер Іден і він погодилися в питаннях світової політики на 95 процентів.

Іден мав розмови не тільки з президентом Злучених Держав, але й з представниками тих країн, що є членами Об'єднаних Держав. Оповідючи про гостину Ідена у Вашингтоні, Рузвелт сказав, що він є незвичайно вдоволений з того, що Іден приїхав до Америки, бо він, крім конференцій з членами американського уряду, порозумівся також з многими представниками інших держав. Може не на сто відсотків, але фактом є, що він поставив основи до формальних переговорів, які придуть пізніше. Йому йшло за те, щоб в загальних справах прийти до порозуміння, а деталі вирішити тоді, як не буде між державами основних ріжниць в питанні яким саме має бути повноенний світ.

В Америці ходили чутки, що між Вашингтоном і Лондоном були великі різниці в деяких політичних справах, але як приїхав Іден, то показалося, що лускани в певних цілях поголоски були цілком безосновні. Президент Рузвелт сказав, що погляди англійського уряду є майже такі самі, як американського, і то у всіх основних справах. Між Об'єднаними Державами панує така єдність, якої ще ніколи не було.

Очевидно, що ніхто не повинен сподіватися того, щоби на цих приліментарних конференціях вирішувалося далеко-йдучі справи, але американські й англійські політики роблять все можливе, аби підготувати ґрунт до серйозних розмов, яких результати будуть обов'язуючі для кожного члена Об'єднаних Держав.

Всі кажуть, що перебуваючи у Вашингтоні, Іден не говорив офіційно, а такби мовити, навізавував приятельські зносини з тими людьми, які пізніше репрезентуватимуть свої держави на міжнародних конференціях. Це дуже важке, бо кажуть, що після першої світової війни до Парижа зіхалися представники світових держав, то між ними мало було таких людей, що були з собою добре знайомі. Вони сторони один від одного й взаємно себе підозрювали. Очевидна річ, що в таких умовах важко було прийти до якогонебудь порозуміння й вирішувати основні питання світової політики так, щоби за яких кілька літ знов не вибухла війна. Тепер не сміє бути цього. Як приїде час на мирові переговори, то представники Об'єднаних Держав мають прийти на неї з обробленими питаннями й не ховатися з ними від своїх колегів так, як було на попередній мировій конференції.

Іден познайомився у Вашингтоні з секретарем стейту Голлом, з його заступником, Веджесом й іншими високими державними урядовцями. Він мав з ними довгі розмови, з яких вийшло, що вони мають такі самі думки про основні питання світової політики, як й Іден. Це є дуже добрий знак, бо як

вони зідуться на конференцію, то між ними не буде ніяких непорозумінь й ідеалів, за які воюють Об'єднані Держави, будуть переведені в життя.

Кажуть, що Іден обговорював різні справи у Вашингтоні. Була мова про повноенні кордони європейських держав, про те, як можна би на світі війну здержати, як запобігти міжнародним непорозумінням. Розуміється, що Іден мусів щось говорити й про нагальні, практичні питання відносно війни. Це більш як певно, але про них ніхто не знає, бо воєнні тайни у Вашингтоні беруться, як ока в голову.

Загальною припущають, що Іден з нашим президентом раддили над тим, як можна би стабілізувати на світі монетарну систему, про яку пізніше має бути мова на міжнародній конференції. Американський і британський уряди вже віддавна думають над тим, якби можна зробити так, щоби ті держави, яких валюта не опирається на золоті, мали більшу покупну силу, бо від цього поскінченні війни залежатиме міжнародна торгівля, а від міжнародної торгівлі залежатиме добробут світу. Про це можна мати різні думки, але факт є фактом, що як країни перестануть між собою торгувати, то людям стає прикро жити. Добробут опирається на міжнародній торгівлі і треба робити так, щоби вона після війни не тільки заіснувала, але й постійно розвивалася.

Друге питання, про яке Іден мав з Рузвелтом говорити, було, що саме зробити після війни з Німеччиною, аби вона більше не давала прикрої до міжнародних воєн на світі. Від неї треба відібрати силу агресії, якої базис є великий розвиток промислу в Німеччині. Як промисел знаходиться в руках миролюбних людей, то це виходить на добро всім, а як ним управляють горлорізні, то ніхто не знає, до чого саме вони можуть того промислу ужити. Високий розвиток промислу може бути основою кращого життя на світі, але також може привести світ до руїни. Це нині ми бачимо своїми власними очима. Господарські відносини в повноенній Європі мусять йти таким шляхом, щоби німці більше не могли плянувати нищити людської цивілізації. Якби мирова конференція у Версаю була над цим подумала, то сьогодні наші хлопці не воювали би на всіх землях і водах світу. Ми мусимо дорого платити за помилки версайських миротворців, але, як представники Об'єднаних Держав зідуться на будучу мирову конференцію, то будемо певні, що вони цим разом не будуть німцям потуряти. Німецькі сусіди, особливо Польща і Советський Союз, постають, щоби німцям обтяти ті крила, якими вони світ до руїни привели.

Третім питанням, про яке Іден мав з Рузвелтом довгу розмову, була політична програма, яку малосяб перешести в життя після інвазії європейського континенту. Це є дуже важна справа і її треба негайно вирішити, бо як Об'єднані Держави зробили інвазію Північної Африки, то не маючи політичної програми, вони зазнали деяких неприємностей, яких на будуче треба уникати. Як буде творитися другий фронт, то союзники, крім добре обдуманого воєнного стратегії, мусять принести з собою і політичні плани. Недавні події в Північній Африці показали, що так мусить бути. Мудрі люди роблять помилки на те, щоби з них вчитися. А гостина Ідена у Вашингтоні показала, що представники альянтів вміють вчитися. Вони здають собі справу з того, що саме їх на мировій конференції чекає і

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

НЮ ЙОРК, Н. Й.
Жертви на А. Ч. Хрест збільшуються.

Минулої п'ятниці відбулися збори Злученого Комітету Українських Американських Організацій міста Нью Йорку. Було присутніх 35 представників різних місцевих товариств. Голова комітету С. Ковальчук попросив насамперед цих представників, які ще не зложили жертви на А. Ч. Хрест від своїх товариств, зробити те на цих зборах. По зложенні жертв показалося, що сума \$2,500, яка була проголошена на концерті, що відбувся заходом комітету 28 березня, збільшилася ще на \$600, так, що загальна сума жертв досі зложених, виносить \$3,100.

Описав забрав слово представник комітету Д. Галич та заявив, що хоча збірка на Червоний Хрест була назначена тільки на місяць березень, та однак згодя на те, що Нью Йорк не збрав іще призначеної квоти, то що збірку продовжено ще й на місяць квітень. А щодо призначеної на Нью Йорк квоти бракує ще два мільйони доларів, то тимсамим всі ми мусимо доложити праці, щоб причинитися своєю частиною до потрібної суми. Супроти того всі товариства, що згуртовані в комітеті, хоч уже зложили свої жертви, повинні продовжувати збірку між своїми членами, так, щоби можна було значно збільшити дотеперішну збірку.

Голова С. Ковальчук підніс, що вже має кілька зголошень від цих громадян, що бажають віддати свою кров для Ч. Хреста. Однак їх є замало, щоби могли виступити як окрема група. Рішено, щоби представники посписували по своїх організаціях імена охочих віддати кров, та принесли цей список на наступні збори комітету, так, щоб описати можна було визначити один день для віддання крові.

М. Малетич, Л. Ковальська, секретарі.

НЮ ЙОРК, Н. Й.
Хай нас не забрав на культурний маніфестації — на концерті Любки Колесси.

З незалежних від нас причин не відбувся 21. лютого всіма нами так очікуваний концерт славної піаністки — Любки Колесси, що то за кожним новим виступом покривав українське імя щораз більшою славою. Що концерт не відбувся, то цьому пані Любка Колесса не винна, а такі склалася обставини. Але тепер, не зважаючи на те, що сталося, завдяки добрим людям, між якими є родолюбні американці, що цінять високе мистецтво нашої піаністки, заздалегідь приготувалось до того, щоби не приїхати на неї з голими руками.

Кажуть, що Іден поведився у Вашингтоні, як дома. Не було ніяких приліментарних конференцій, ні, якто кажуть, нащупування ґрунту. Він говорив зовсім щиро й отверто. Іден зрозумів психологію американських державних мужів і поведився з ними, як свій. Тому власне він всім подобався й лишив по собі добрі спомини.

ВЕЛИКЕ ПОВІДДЯ. — П'ять осіб загинуло в водах рік Мезури й Гарт у Мендани, Норт Дакота. Шкода виносить понад мільон доларів. Червоний Хрест помагає жертвам через школи й церкви.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

РОЗБУДУВАТИ МУЗЕЙ І БІБЛІОТЕКУ!

Мусимо признати, що Український Музей і Бібліотека в Стемфорді є велике і цінне культурне діло, яке дуже припадає молодому американському - українському поколінню й принесе славу українському імені. Коли прочитала, що розпочалася кампанія за Музей і Бібліотеку, то поспішила з своєю скромною жертвою в сумі \$50, бо вважаю, що це благородне діло варте загального попєрти.

Коли думаю про Бібліотеку в Америці, то пригадую собі Бібліотеку мого тата в старім краю. Тата арештувала польська жандармерія шість разів, а за кожним разом переводила трус, нищачи при тому Бібліотеку і розкидуючи та роздираючи українські книжки так, що потім не можна було нічого вже докупити зібрати. Так ненавиділи вони українську книжку і український часопис! Не знаю, чи такий приказ ті жандарми мали, чи самі так лякались тої української невинної книжки. Та тут маємо нагоду зібрати з українського письменства те, що тільки можливе, бо тут нам ніхто не є перешкодою. Ось тому ми повинні старатися зібрати в Українській Бібліотеці в Стемфорді, що тільки можливе зібрати, бо не знати, що залишиться по війні з українських книжок у старім краю. Отже висилаймо до цієї Бібліотеки книжки й журнали, а також складаймо жертви, щоби можна було ті установи, себто Музей і Бібліотеку, вдержати й поширити. Якщо ми люди свідомі, то так і зробимо.

Анастасія Г. Біловус, Дітройт, Міш.

принесли Пропамятні Таблиці з назвами наших хлопців, що в армії. Так рушив похід з галі до церкви в супроводі парохіа, о. М. Кінаша, та сотрудики, о. Богдана Олесь. Народу було тьма, так, що церква була битком набита парохіянами і гістьми. Як ввійшли ми до церкви, зачалось благословення таблиць, а по благословенню виголосив о. Кінаш патріотичну проповідь, в якій викладавав, де і як ми, американські українці, виявляємо свій американський патріотизм. Англійською мовою промовив ще о. Олесь, що викладавав, чому ми повинні бути вдячними Америці й її глибоко любити. Потім був молебень за щасливий поворот наших хлопців з війни. Підчас того молебня читали збірку жертв на А. Ч. Хрест. Збірка принесла \$238.

По відправі удалася присутні до церковної галі, де відбулась друга частина торжества, в якій головну участь взяв Хор „Боян“ (старший і молодший), під диригентурою учителя п. М. Фатюка. Та частина свята була присвячена пам'яті Тараса Шевченка, про якого виголосив слово о. М. Кінаш по українськи, а по англійськи говорив о. Б. Олесь. Промови і спів піднесли ще більше духа присутнім. Пані Кмєць представила панну С. Пол, делегатку А. Ч. Хреста, що розповіла дещо більше про цю гуманітарну установу. По концерті було скромне прийняття для родичів наших воєвків. Зайнялись тим пані: П. Мазур, А. Мандзіл, П. Окаль, М. Романішин і панни: П. Варин, К. Макара, Б. Кінаш та інші. З свята були всі дуже вдоволені. Воно залишило по собі гарний спомин.

Гість.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА“.

Teddy Razook, first-class burner at Rheims Shipyard in Providence, R. I., buys a \$50 War Bond every week.

A \$50 WAR BOND EACH WEEK FROM A \$60 SALARY!

"What Good Would Money Do Me If We Lost the War?" asks Razook

TEDDY RAZOOK is helping to build that bridge of ships America needs for Victory. More than that! He is also helping to pay for them. Every week he buys a \$50 War Bond through the Pay-Roll Savings Plan . . . on a salary of \$60!

"I figure it this way," he says, "I'm single and 22 and make \$60 a week. If I put \$37.50 of that into a War Bond, it still leaves me more than 20 bucks to live on. For a single fellow, that's plenty. . . I know there are some fellows who feel that they have to have more to toss around, but I don't."

"I'm not in the Army," Teddy continues. "And I've been deferred from the draft as an essential war worker. I figure that the Government is giving me a chance to make money now, and that the least I can do is to turn part of it back as a loan to the Government to carry on this war."

Razook went to work in the shipyards after closing up his gas station for lack of business. He still owns the gas station and plans to return to it after the war. In the meanwhile he will continue to buy a \$50 War Bond every week.

"And don't forget, brother—every three bucks I put in is going

to get me four! That's why I'm not worried about my future."

Perhaps, like Teddy Razook, you, too, are fighting on the Bond front. But are you making it a good fight? Are you making it the best fight you can? Boost your War Bond buying through the Pay-Roll Savings Plan, right now . . . today!

You've done your bit—now do your best!

УВАГА! — КЛІВЛЕНД І ОКОЛИЦЯ! СТАРАННЯМ УКРАЇНСЬКИХ ЗЛУЧЕНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

ВІДБУВАЄТЬСЯ
СВЯТО-КОНЦЕРТ
В ЧЕСТЬ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
В НЕДІЛЮ, 11. КВІТНЯ (APRIL 11, 1943)

в годині 3-тій пополудні
В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНОМ ДОМІ, 2253 W. 14th ST.
ПРОГРАМА ДОБРА І БАГАТА: Хор Бандурист під проводом Юсифа Прокопа. Солоїсти: Елена Мураль, Роман Валинський і інші. Бесідники: Адр. О. Е. Мальчишин, істуне слово, Головин реферат, Стефан Фік. Слово в англійській мові, Іван Білинський, помічник Поліційного Прокуратора. Дода на повену пам'яті України.
Пановні Громадяни! Ін що року випадає глибоку пошану нашому славному Кобзареві. Споминяймо його роковини, і цього року.

Уряд Злучених Організацій.

УВАГА! ПАСЕИК І ДЖЕРЗІ СІТІ! УВАГА!

Українські Громадяни! СТАРАННЯМ АМАТОРСЬКОГО КРУЖКА „ЗОРЯ” при Церкві св. Юрія в Нью Йорку

— буде відоргане —

В СУБОТУ, 10. КВІТНЯ (APRIL 10, 1943)

В ШКІЛЬНИЙ САЛІ СВ. НИКОЛАЯ при 212 Президент Стріт в Пасейк, Н. Дж.

в годині 7-мій вечером

В НЕДІЛЮ, 11. КВІТНЯ (APRIL 11, 1943)

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНОМ ДОМІ при 181-183 Фліт Стріт в Джерзі Сіті, Н. Дж.

в год. 5-тій пополудні

ПРЕКРАСНЕ ПРЕДСТАВЛЕННЯ

„ДІВОЧІ МРІЇ”

комедо-трагедія в 5-ох діях

Вступ 55 центів.

Прихід із цієї вистави призначений на розбудову УКРАЇНСЬКОГО МУЗЕЮ І БІБЛІОТЕКИ В СТЕМФОРДІ, КОНН.

В Амадорському Кружку „Зоря” виступатимуть такі вишні аматорські сили, як: пані Соснішська, пані Добрянська, п. Перчичин, п. Березинський, п. Яновський, пані Ригель, п. Мисльчик та багато інших осіб. Режисером цієї вистави є п. Ф. Бражнич. Хор під управою п. Т. Онуфріка.

Присмо нех прийти на цю виставу і допомогти розбудові Українського Музею і Бібліотеки.

Заряд Музею.

НАРЕШТІ ПО ДОВГІМ ОЖИДАННІ

З нові сензаційні ПОЛЬКІ на рекордах СОНАРТА

— найкращі з часів „Бір Берез” і того року, що, раз почувши, ви ніколи не захочете бути без них.

ОСИП СІНГІР („Король Польки”) і його оркестра виконали:

М-580 ВЕСЕЛА ПОЛЬКА (Jolly Tar Polka)

ГРАП МЕНІ, СКРИПКО (Sonart Five Polka)

М-581 ПОЛЬКА: НЕ ТЕПЕР (Dawn Patrol Polka)

ВАЛЬС: БАНДУРА (Red Rose—Waltz)

М-582 ПОЛЬКА: ГАНДРА (Fiesta Polka)

ПОЛЬКА НОВОМОДНА (Victory Polka)

М-583 ГРЕМЛІН ПОЛЬКА (Korobushka)

ПАНДРА ПОЛЬКА (Horak)

Ціна 79 ц. за один рекорд. Літайте за ними рекордами в нашого рекордів рекордів 600 пиніть до: 23- SONART RECORD CORP. 251 W. 42nd St., New York City

СТАВАЙТЕ В РЯДИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЯКИЙ Є НАЙБІЛЬШОЮ І НАЙСИЛЬНІШОЮ УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОЮ ЗАПОМОГОВОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ

Нові Думки про Сон

Сон і свідомість.

В нормальних відносинах середки сну і чуйності вилучують рівнобіжно чинності мізку й тіла. Вони разом є чуйні й рівночасно сплять. Однак пори спання мізку й тіла можуть часом пересунутися. Такі малі пересування кожний може спостерігати на собі або на своїх оточенні. Як заснемо, але в „північ“ неспокійно перекидаємося з боку на бік, то наш мозок уже спить, але тіло є ще чуйне. Як ми вранці прокинемося, але ще не можемо піднятися, бо наші члені є наче „спаралізовані“, то наш мозок є вже чуйний (пробудився), але тіло ще спить. Ці пересування найбільше впадають в очі від нас хворі, а саме в горячі. Сильні пересування можуть довести до дуже особливих хвороб. На початку століття один роман держав у напруженні цілий світ. А саме на початку цього роману падають у ліжку неживого чоловіка. Жінка стоїть перед неживим чоловіком і дає себе потішати приятелем, мовивачка забавляється „розмовою“ з служницею, розважається про одруження молодого вдови. Приходять правдиві й фальшиві приятелі й балакають про мерця. А він чує все, бо зовсім не мертвий. На ній лежить „змор“: мозок є чуйний, він чує, відчуває й хоче говорити, притати тіло вгору із сонного положення, але не може: частину нервного проводу, що веде до тіла, блокує осередок сну й не одержує від мізкової кори ніяких рухових подразнень.

Та згадані й протиліжні випадки: мозок спить, від зовнішнього світу він не відбирає ніяких подразнень, бо його блокує осередок сну. Як у кожній сні, він є зовсім неприголомшений, лише переповнений сонними привидами. Мозок думає, чує й „діє“. Нормально ці дії не доходять до виконання, бо заблоковані й виводять до тіла. Але вимково в цих випадках сонні подразнення мізкової кори пливуть до тіла дійсно наче в стан чуйності (неспання) й тіло виконує прикази мізкової кори: не лежить спокійно в ліжку, але піднімається бере за клямку, відчиняє двері, іде по сходах — ходять при світлі місяця (снівади, стан: соннамбулізм). Змор це сон тіла без сну мізку, а соннамбулізм — це сон мізку при чуйності тіла. Гіпноза це штучно викликаний стан, подібний до сну, в якому сон мізку й тіла, хоч не зовсім відділені від себе, є однак дуже вільно сполучені й легко даються відділити. Класичне представлення соннамбулізму маємо в 5-й дії Шекспірового „Макбета“ в славновісній соннамбулічній яві, яка, хоч коротка й проста, належить проте до найвеличніших і найзворушливіших картин світової літератури. Якби з усіх Шекспірових творів лишалися сама ця ява, то вона говорила б нам, що колись жив геній, який перевищав інших. Під впливом мук совісті леді Макбет встала з ліжка, накинута на себе нічну одіж, відчинила бюро, взяла папір, зложила його, написала, прочитала написане, положила на нім пелючку і знову пішла до ліжка, цілий час у глибокій сні. Страшний розстрій природи! Заживати добродійства сну й рівночасно сповняти справи чуйності!

Між життям і смертю. Як можна сподіватися з не-

режотування сну тіла й мізку, сон це стан дуже складний і важко його аналізувати. Про його дійсну природу не знаємо майже нічого. Кожний знає його — кожний знає, що спить, але ніхто не знає, що це таке сон. Сон це смерть, що щодня повторюється, пригадайте нам що ми тільки в гостях у чуйності цього життя, що наша батьківщина, що наше виставлення буття є небуттям, в якому ми драматично вчинили й потім цілі вчинили будемо драматично. Та хоч сон щодня повторюється, то як явище природи він лишається таємничим, справжньою містерією, подібно великому, останньому й найдовшому сну — смерті. І ми знову ще раз переживаємо з таємничим дрозанням те, що, найбільш, щоденна подія, яку знає й виконує кожне дитя, яку „зовсім точно знає“ навіть найдурачніший, є в дійсності метафізичною тайною природи, в яку ми всі безнадійно впадуємо, а до розв'язки якої не наблизилася ще ані на крок.

Вже саме означення сну нагадує нас про трудності. Сон це стан дуже дивний, дуже важкий до означення. Він не є ані життям, ані смертю, а заспанням не є, як це говорить один дотепний француз, душевний самогубством; і не є сон неспитомістю. Хоч, коли спимо, то світові, що нас оточує, видається, що ми неспитомі, то однак ми в своїм нутрі є чуйні, снімо сні і, у протилежність до неспитомості, навіть під час сну є „на сторожі“, хоч не може звучати як парадокс. Не конче мусити нам перешкодити гаймі. Будити нас кожне незвичайне відхилення від нормального стану спання. Мати зривається, як лише в сусідній кімнаті захлинкає дитина так тихенько, що треба добре прислухуватися, щоб заграти почути. Дитина будиться, як лише зачне їй ті кров із носа, хоч це не справляє найменшого болю — домагається цього самоохорона. Млінар, що привик спати при гуркоті млинського каменя, будиться тоді, як стане млин і зробиться тихо. Во-

ж, що заснує серед маршу, не засипає глибше, як розляжеться команда: „Станути, сні!“ але пробуджується. Як мусимо встати раз у 5-тій, замість як звичайно в пів до 8-мої, бо маємо кудись їхати, то в пів до 5-тої наш сон стає неглибокий і неспокійний і ми прокидаємося, хоч нормально в той пори наш сон є звичайно твердий. Сплячий мозок будиться сам із глибокого сну.

Сон і характер.

Як розглядати зміну глибокого сну вночі у більшості людей, то сплячих людей можна поділити на два типи. „Здоровий“ тип сплячих швидко засипає й вже по годині досягає найбільшої глибокої сну. Це люди, що „скоро ляжуть у ліжку, вже сплять“, люди, що „всюди“ можуть спати, люди, що засипають міцно й глибоко навіть під час 20-хвилинного відпочинку вночі. Це тип, до якого можна приложити речення: „Сон перед північю є найздоровіший“.

Цілком інше є з „нервовими“ сплячими. Такі люди засипають важко й повільно. Щоби заснути, вони потребують тиші й темноти. Іх початковий сон не є глибокий і щойно по двох годинах досягає максимум своєї глибини. Однак ця найвища точка не триває так дуже глибоко під

поверхню чуйності, але їх сон дрожить у неспокійній кривій лінії під лінією чуйності. Тимчасом, як крива лінія здорової сплячої людини наближається над ранком до пробудження ліній, що піднімається вгору, то сон нервових стає вранці вгору глибокий і навіть, як надійде час пробудження, то вони ще не зовсім проснувалися. Іх сон триває, так сказати, аж до полудня.

Людина першого типу спить перед північню так глибоко, що практично взяти, вона є вже виспана по першій половині ночі. Такі люди, то сплячі короткого типу. Вранці вони є зовсім відпочиті й в передполудневу людину, тоді, як людина, що спить неглибоко й довго, другого типу стає моторна щойно на протязі передполудня й осигає максимум своєї чуйності щойно пізно вночі. Така людина є полуднева людина. Правда, у одностайності життєвих форм є конетним домаганням людського суспільства, але воно є під багатьма оглядами несправедливостю супроти індивідуальності. Вже в школі має передполудневий тип перевагу над полудневим. Неодні учень, що є лихим передполудневим учнем, виказав би в передполудневій школі далекокращі осяги. Людина передполуднева є без сумніву біологічно сильнішим типом. Людина майбутності спатиме — скоро, глибоко й коротко. Життєвий тип англійця, що свою працю скупує на першу половину дня й „англійським обідом“ пізно вночі засипає, обчислений на передполудневий людину. Тому що цей тип найкраще використовує день, він завойовує поволі всі країни. Тому, що людина взагалі, а її мозок передовсім, є незвичайно пластичним матеріалом, то введення англійського поділу дня буде ставити в упривілежоване положення перший тип сплячих при допомозі приурочення добору й спадковості. Цей тип мусить стати наспішок пануючим.

(Кінець буде).

КОЖНИЙ СВИДОМІЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ТАРЗАН, ч. 746. Ворог приготується.

THE RAINS ENDED. THE ISLAND DRIED. TARZAN MADE A BOW-DRILL THAT REVOLVED A SHAFT IN A SOCKET OF WOOD.

Доші скінчилися, острів висох. Тарзан зробив луковий сверлик, що обертав патик у ямці в дереві.

Від тертя дерево почало крутитися. Тарзан став на нього дуги, і наразі зайнявся огнем.

Тепер Тарзан міг запарювати дерево та робити з нього гнучкі луки. Арсенал залоги зростав в силу.

Тимчасом Джерер ждав тем на посуху: він теж мав свої рахунки. Тепер він був готовий до удару.

НАЙ БОС ЖУРИТЬСЯ. — Не дивлячись на навал праці, одержаної з урядом президента Злучених Держав у воєнний час, президент Рузвельт любить самий давати їсти своєму псові. Та цей Фала воліє їсти з килима, ніж з мисочки.

КАМ'ЯНІ ДОМОВИНИ.

Село Шумляни, Підгаєцького повіту, це старе українське село. Свідчить про те сама назва, бож слово „шума“ в старославянській мові означувало й ліс. І дійсно, колись було це село, що розложилось в кінтовині, оточене густими лісами. Нині з них тільки сліди. Із малого села, що на початку XVIII. віку мало двадцять кілька хат, розрослося воно у велике село, а перед війною звали його навіть „Великі Шумляни“, в протиставленні до „Малих Шумляни“, у Бережанському повіті.

Побуваючи в справах ново-основаного Бережанського Музею в тому селі, Франц Кокочевський знайшов там стареньку церкву, побудовану з дубових балків у 1711 році, а в ній останки прикрас із давнього іконостасу та образ св. Романа й св. Михайла з початків XVIII. в. Та найцікавіша знахідка — це дві кам'яні домовини. Одна з них лежить у землі побіч церкви. Другу поклали на спід дзвіниці, що її збудували кілька десятиліть літ тому. Ці домовини порожні, з твердого каміння, добре ще заховані, нема тільки верхніх накривок. Зовнішні акти видно, що в Шумлянках була колись „обитель“ (монастир); догадується, що в цих домовинах були поховані черці, що жили там у княжих часах.

ПІДПІРАЙТЕ СВОЇХ БІЗНЕСМЕНІВ

ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ

Гарні картки в книжковій формі з віршами і з ковертатами, ціна: 5 центів одна.

Уживайте купон, котрий тут подаємо:

Прошу мені прислати карток книжкових, на що залучаю \$
Назвище
Число і уліця
Місцевість і стейт

На С. О. D. не висилаємо. Належитість можна посплатити поштовими марками.

“SVOBODA”
81-83 Grand St. (P. O. Box 346) Jersey City, N. J.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

СКРЕНТОН, ПА. — Тов. Над Збруча, від. 280, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбуваються в неділю, 11. квітня, в годині 2. поноудні, в Укр. Голубі, 608 Вест Лакана Еве. Присутність всіх членів на зборах є обов'язкова. — За уряд: О. Залоточний, Р. Рубльовський.

ФРЕНКФОРД, ПА. — Місячні збори Тов. ім. Л. Вітовського, від. 268, відбуваються в суботу, 10. квітня, точніше в годині 7:30 вечір, в У. Н. Домі, 2171 Вакелінг ул. Просимо всіх членів прийти на збори, бо маємо важкі справи до пологодження. Обов'язком членів є приходити частіше та старатися платити свої вкладки. Просимо членів не забувати про нових членів до У. Н. Союзу. Співним сій обов'язком. — М. Андриш, предс.; Г. Михалюк, кас.; П. Омелін, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. ім. Михайла Грушевського, від. 219, відбуваються в суботу, 10. квітня, в годині 8. вечір, в церкві галі, 675 Савт 19. вул. Присутність всіх членів на зборах є конетна. Визнаємо всіх членів платити свої місячні вкладки на збори. — Т. Боднар, предс.; М. Соколовський, кас.; А. Мудровський, секр.

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ. — Збори Тов. Український Клуб Поступовий, від. 10, відбуваються в суботу, 10. квітня, в годині 7:30 вечір, в У. Н. Домі, при Файт ул. Просимо всіх членів прийти на збори, бо є важкі справи до пологодження, а довгочасні члені хай приносять свої вкладки. — В. Кушнір, секр.

ФІЛІДЕЛЬФІЯ, ПА. — Збори Тов. Єдність, від. 163, відбуваються в неділю, 11. квітня, в 1. годині поноудні, в домі Горюжан, 847 Н. Френклін ул. Просимо всіх членів прийти на збори, бо є дуже важкі справи до пологодження. — Уряд.

ДІСТАНУТЬ ЗАЯТТЯ

ПОТРІБНО ДОСВІДЧЕНИХ ОПЕРАТОРІВ ДО ШИТТЯ СУКОНОК. Постійна праця, сприятливі робітничі умови. Висока платня. Голоситься до: 67-9

A. H. MONHEIM
445 — 54th St., West New York, N. J.

ПОТРІБНО ДІВЧАТ

у віці 16 і вище. Чистенькі і легенькі прости. Спритливі усілякі. Добра платня на початок. Досвід не потрібний. 65-7

WALLER EMBROIDERY CO.
545 — 38th St., Union City, N. J.

Д-Р С. ЧЕРНОВ

Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок — Шкірка.
Аналіз крові для подружжого свідчення.
Геморойді й желяки лікується без операції.

223 SECOND AVE., cor. 14th ST., NEW YORK CITY, Room 14.
GRAMercy 7-7697

Офісові години: 10-8; неділя 11-2.
Жінка-доктор до обслуговування.
X & Флюороскоп — Екзамінація \$2.00

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 30. березня 1943 р. помер ЮРІЙ МАРТИЧ, член Бр. св. Володимира, від. 105 У. Н. Союзу, Найтавін, Па. Покійний походив із Туру, пов. Старий Самбір. Похована жінку Анну. Похорон відбувся в п'ятницю, 1. квітня 1943. — В. Р. П. М. Мельник, секр.

Дня 24. березня 1943 року помер у Шінаго СТЕФАН ІВАНІШИН, член Бр. св. Стефана, від. 221 У. Н. Союзу. Похорон відбувся 27. березня при участі членів від. 221, родині і збройних в українській гр. католицькій церкві св. О. Нікола. Покійний походив із села Гуляш, Західна Україна. Був добрим союзником і свідомим українцем. Остання у смутку жінку і одну дочку. — В. Р. П. Тарас Ніпчула, секр.

Дня 6. квітня 1943 р. помер у 74. році життя ПAVЛО ДАНИЛІВ, член Бр. св. Димитрія, від. 288 У. Н. Союзу в Бетлеме, Па. Покійний походив із Дзінчач Гурин, Галичина. До У. Н. Союзу вступив у 1923 р. Похована жінку Марію і 4 дочки: Катерину, Фелі, Анну і Юлію. Похорон відбувся в суботу, 10. квітня, в годині 9. рано. Просимо членів прийти на похорон і віддати останню прислугу своєму членові. Уряд і члені Бр., від. 288.

РАЧЕСТЕР, Н. Й.

Місячні збори Тов. Зап. Сітні, від. 367, відбуваються в неділю, 11. квітня, в год. 1:30 поноудні, в галі церковній. Просимо всіх членів прийти на збори та вирішити свої вкладки. Також контролювати справу за перших членів. Просимо не забувати за приєднати нових членів до Союзу і Товариства. — За уряд: Мик. Сорочетей, П. Лиско, Р. Димитрій.

ВЕБТЕРІ, Н. Й.

Квартальні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 267, відбуваються в суботу, 10. квітня, в год. 8. вечір. Обов'язком кожного члена є прийти на ці збори. Буде справозвітний касово за перших трьох місяців і багато інших справ до пологодження. Неприйшлий член буде покараний відповідно до правил статуту. — К. Дідух, секр.

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ.

Тов. Дарзінщина, від. 275, повідомляє всіх своїх членів і членів, що місячні збори відбуваються в неділю, 11. квітня, в годині 7. вечір, в галі церковній. Просимо членів прийти на ці збори, бо маємо важкі справи до пологодження. Довгочасні членів просимо прийти і заплатити свої заборговані вкладки, бо в протиліжний раз уряд буде змушений їх суспендувати. Просимо членів принести своїх крешних, або знайомих, назбори і вписати до Товариства і Союзу. — Марин Обуховський, фін. секр.; 130 — 1st Ave., New York, N. Y.

РАЧЕСТЕР, Н. Й.

Сестра Родка Пресс, Ботородні, від. 36, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбуваються в неділю, 11. квітня, в галі церковній, в годині 3. рано. Просимо членів прийти на означений час, бо будемо мати важкі справи до вирішення. Довгочасні членів просимо прийти на збори і вирішити свої вкладки, бо в протиліжний раз будуть суспендувані. — За уряд: Катерина Олександрівна, предс.; Анастасія Гриняк, кас.; Марія Ходак, секр.

СЕНТРАЛ ФІЛС, Р. АЙ.

Тов. ім. Івана Франка, від. 93, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбуваються в неділю, 11. квітня, в год. 1. поноудні, в галі 59 Сентрал Стр. Обов'язком кожного члена є прийти на ці збори, бо маємо важкі справи до пологодження. — П. Бенковський, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й.

Місячні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 267, відбуваються в суботу, 10. квітня, в год. 8. вечір. Обов'язком кожного члена є прийти на ці збори. Буде справозвітний касово за перших трьох місяців і багато інших справ до пологодження. Неприйшлий член буде покараний відповідно до правил статуту. — К. Дідух, секр.

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ.

Тов. Дарзінщина, від. 275, повідомляє всіх своїх членів і членів, що місячні збори відбуваються в неділю, 11. квітня, в годині 7. вечір, в галі церковній. Просимо членів прийти на ці збори, бо маємо важкі справи до пологодження. Довгочасні членів просимо прийти і заплатити свої заборговані вкладки, бо в протиліжний раз уряд буде змушений їх суспендувати. Просимо членів принести своїх крешних, або знайомих, назбори і вписати до Товариства і Союзу. — Марин Обуховський, фін. секр.; 130 — 1st Ave., New York, N. Y.

РАЧЕСТЕР, Н. Й.

Сестра Родка Пресс, Ботородні, від. 36, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбуваються в неділю, 11. квітня, в галі церковній, в годині 3. рано. Просимо членів прийти на означений час, бо будемо мати важкі справи до вирішення. Довгочасні членів просимо прийти на збори і вирішити свої вкладки, бо в протиліжний раз будуть суспендувані. — За уряд: Катерина Олександрівна, предс.; Анастасія Гриняк, кас.; Марія Ходак, секр.

СЕНТРАЛ ФІЛС, Р. АЙ.

Тов. ім. Івана Франка, від. 93, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбуваються в неділю, 11. квітня, в год. 1. поноудні, в галі 59 Сентрал Стр. Обов'язком кожного члена є прийти на ці збори, бо маємо важкі справи до пологодження. — П. Бенковський, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й.

Місячні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 267, відбуваються в суботу, 10. квітня, в год. 8. вечір. Обов'язком кожного члена є прийти на ці збори. Буде справозвітний касово за перших трьох місяців і багато інших справ до пологодження. Неприйшлий член буде покараний відповідно до правил статуту. — К. Дідух, секр.

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ.

Тов. Дарзінщина, від. 275, повідомляє всіх своїх членів і членів, що місячні збори відбуваються в неділю, 11. квітня, в годині 7. вечір, в галі церковній. Просимо членів прийти на ці збори, бо маємо важкі справи до пологодження. Довгочасні членів просимо прийти і заплатити свої заборговані вкладки, бо в протиліжний раз уряд буде змушений їх суспендувати. Просимо членів принести своїх крешних, або знайомих, назбори і вписати до Товариства і Союзу. — Марин Обуховський, фін. секр.; 130 — 1st Ave., New York, N. Y.

РАЧЕСТЕР, Н. Й.

Сестра Родка Пресс, Ботородні, від. 36, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбуваються в неділю, 11. квітня, в галі церковній, в годині 3. рано. Просимо членів прийти на означений час, бо будемо мати важкі справи до вирішення. Довгочасні членів просимо прийти на збори і вирішити свої вкладки, бо в протиліжний раз будуть суспендувані. — За уряд: Катерина Олександрівна, предс.; Анастасія Гриняк, кас.; Марія Ходак, секр.

СЕНТРАЛ ФІЛС, Р. АЙ.

Тов. ім. Івана Франка, від. 93, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбуваються в неділю, 11. квітня, в год. 1. поноудні, в галі 59 Сентрал Стр. Обов'язком кожного члена є прийти на ці збори, бо маємо важкі справи до пологодження. — П. Бенковський, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й.

Місячні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 267, відбуваються в суботу, 10. квітня, в год. 8. вечір. Обов'язком кожного члена є прийти на ці збори. Буде справозвітний касово за перших трьох місяців і багато інших справ до пологодження. Неприйшлий член буде покараний відповідно до правил статуту. — К. Дідух, секр.

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ.

Тов. Дарзінщина, від. 275, повідомляє всіх своїх членів і членів, що місячні збори відбуваються в неділю, 11. квітня, в годині 7. вечір, в галі церковній. Просимо членів прийти на ці збори, бо маємо важкі справи до пологодження. Довгочасні членів просимо прийти і заплатити свої заборговані вкладки, бо в протиліжний раз уряд буде змушений їх суспендувати. Просимо членів принести своїх крешних, або знайомих, назбори і вписати до Товариства і Союзу. — Марин Обуховський, фін. секр.; 130 — 1st Ave., New York, N. Y.

РАЧЕСТЕР, Н. Й.

Сестра Родка Пресс, Ботородні, від. 36, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбуваються в неділю, 11. квітня, в галі церковній, в годині 3. рано. Просимо членів прийти на означений час, бо будемо мати важкі справи до вирішення. Довгочасні членів просимо прийти на збори і вирішити свої вкладки, бо в протиліжний раз будуть суспендувані. — За уряд: Катерина Олександрівна, предс.; Анастасія Гриняк, кас.; Марія Ходак, секр.

СЕНТРАЛ ФІЛС, Р. АЙ.

Тов. ім. Івана Франка, від. 93, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбуваються в неділю, 11. квітня, в год. 1. поноудні, в галі 59 Сентрал Стр. Обов'язком кожного члена є прийти на ці збори, бо маємо важкі справи до пологодження. — П. Бенковський, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й.

Місячні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 267, відбуваються в суботу, 10. квітня, в год. 8. вечір. Обов'язком кожного члена є прийти на ці збори. Буде справозвітний касово за перших трьох місяців і багато інших справ до пологодження. Неприйшлий член буде покараний відповідно до правил статуту. — К. Дідух, секр.

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ.

Тов. Дарзінщина, від. 275, повідомляє всіх своїх членів і членів, що місячні збори відбуваються в неділю, 11. квітня, в годині 7. вечір, в галі церковній. Просимо членів прийти на ці збори, бо маємо важкі справи до пологодження. Довгочасні членів просимо прийти і заплатити свої заборговані вкладки, бо в протиліжний раз уряд буде змушений їх суспендувати. Просимо членів принести своїх крешних, або знайомих, назбори і вписати до Товариства і Союзу. — Марин Обуховський, фін. секр.; 130 — 1st Ave., New York, N. Y.

РАЧЕСТЕР, Н. Й.

Сестра Родка Пресс, Ботородні, від. 36, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбуваються в неділю, 11. квітня, в галі церковній, в годині 3. рано. Просимо членів прийти на означений час, бо будемо мати важкі справи до вирішення. Довгочасні членів просимо прийти на збори і вирішити свої вкладки, бо в протиліжний раз будуть суспендувані. — За уряд: Катерина Олександрівна, предс.; Анастасія Гриняк, кас.; Марія Ходак, секр.